

Кримськотатарський
Ресурсний Центр

АНАЛІЗ ПОРУШЕНЬ ПРАВ ЛЮДИНИ В ОКУПОВАНОМУ КРИМУ

АНАЛІЗ ЗА СЕРПЕНЬ 2025

<https://ctrcenter.org/uk>

ПОРУШЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В ОКУПОВАНОМУ КРИМУ ЗА СЕРПЕНЬ 2025 РОКУ

ЗАТРИМАННЯ

За серпень 2025 року було зафіксовано 13 затримань, 1 – щодо представника корінного кримськотатарського народу.

ОБШУКИ

За серпень 2025 року було зафіксовано 1 обшук.

АРЕШТИ

За серпень 2025 року зафіксовано 37 випадків арештів, 8 – щодо кримських татар.

ДОПИТИ

У серпні 2025 року було зафіксовано 13 випадків допитів, опитувань та «розмов», 1 – щодо кримського татарина.

ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

У серпні 2025 року зафіксовано 43 випадки порушення права на справедливий суд, 14 – щодо кримських татар.

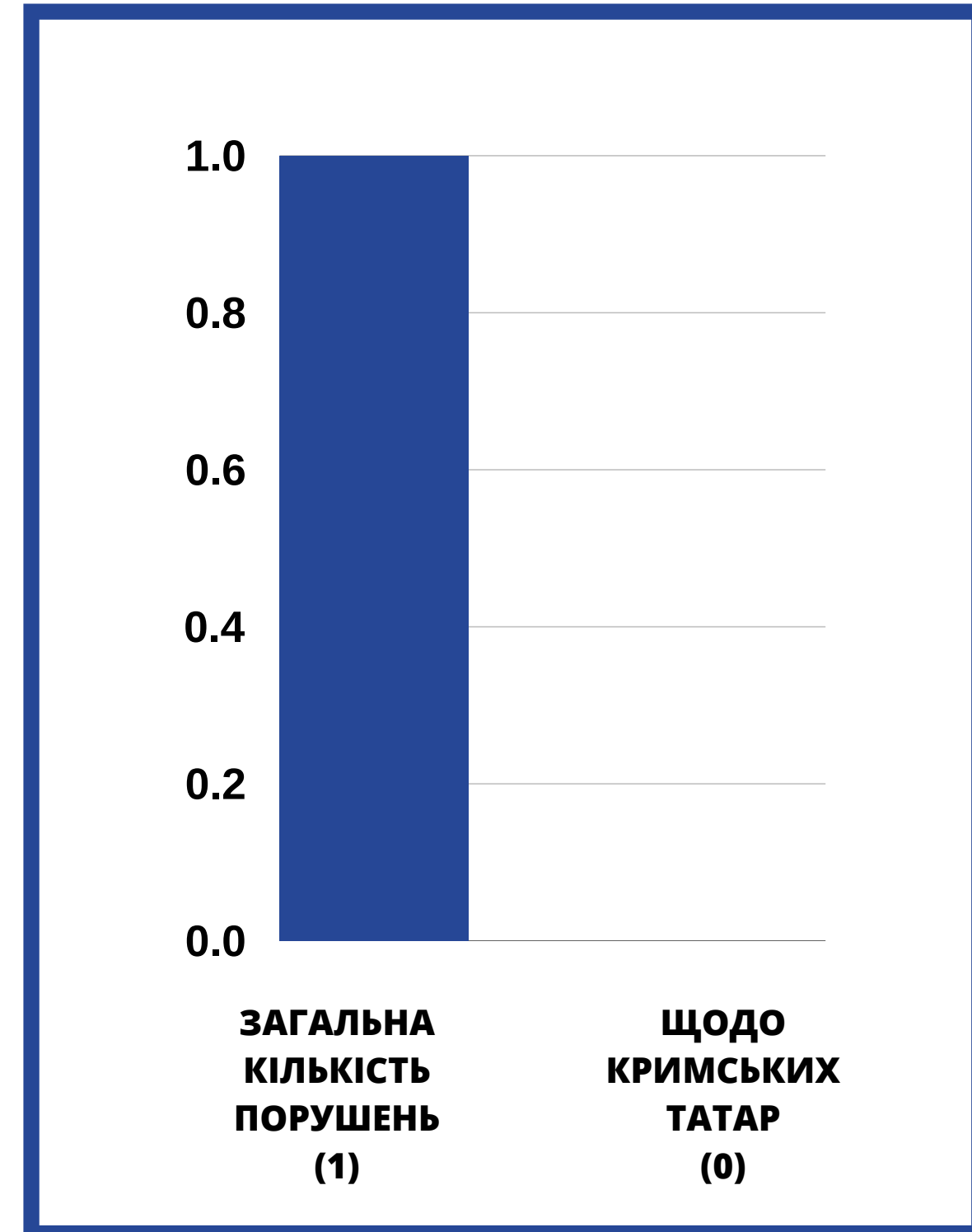
ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА ЗДОРОВ'Я

За серпень 2025 року зафіксовано щонайменше 9 випадків порушення права на найвищий досяжний рівень фізичного та психічного здоров'я, 7 – щодо кримських татар.

ОБШУКИ - 1

За серпень 2025 року було зафіксовано 1 обшук.

ОБШУКИ

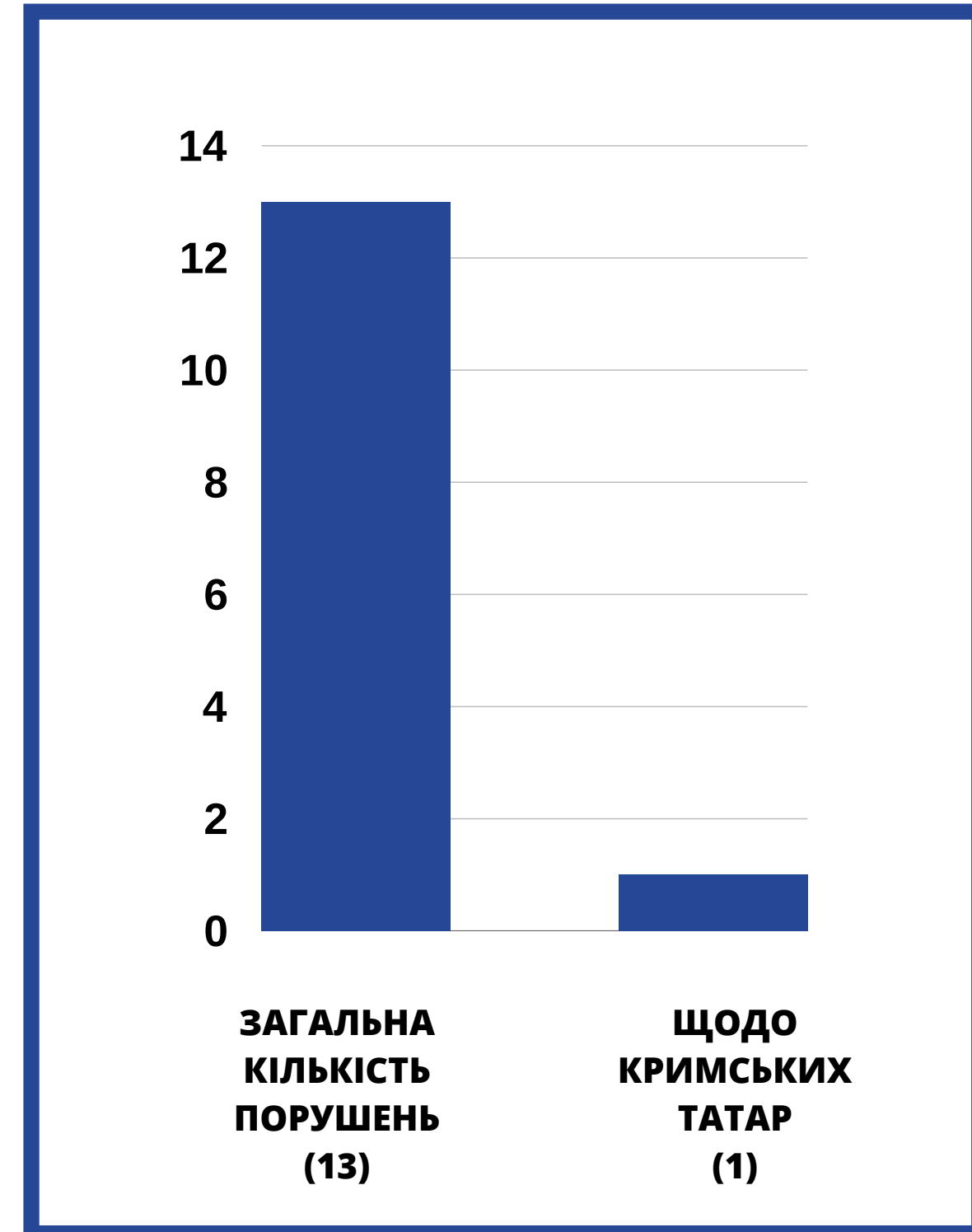
Окупанти провели ошук:

- 30 серпня у 52-річного жителя села Запрудне, якого звинуватили у причетності до забороненої в РФ релігійної організації «Свідки Єгови».

ЗАТРИМАННЯ - 13 (1)

За серпень 2025 року було зафіксовано 13 затримань, 1 - щодо представника корінного кримськотатарського народу.

ЗАТРИМАННЯ

Окупанти затримали:

- 1 серпня громадянина рф в Ак'ярі (Севастополі), який нібито самотійно вийшов на зв'язок із представником Збройних сил України через Telegram-канал, після чого отримав завдання здійснити зйомку об'єктів протиповітряної оборони у місті. (деталі уточнюються)
- 1 серпня жителя Ак'яра (Севастополя) за нібито «державну зраду». За версією російського слідства, він передавав українській розвідці інформацію про розміщення та бойове чергування російських систем ППО. (деталі уточнюються)
- 15 серпня мешканця окупованого Ак'яра (Севастополя), якого звинувачують у так званій «державній зраді». (деталі уточнюються)
- 17 серпня 45-річного Сергія Бондарашика, якого звинувачують у так званій «державній зраді».

ЗАТРИМАННЯ

- 22 серпня двох чоловіків із Республіки Татарстан, звинувачуючи їх у причетності до організації кол-центрів, які нібито ошукують громадян росії. (деталі уточнюються).
- 22 серпня мешканця Ермені Базара (Армянська) Юрія Василевського, який у громадському місці нібито в стані алкогольного сп'яніння кричав «Слава Україні».
- 27 серпня жителя Джанкоя за публікації в соціальних мережах, які російська ФСБ кваліфікувала як «виправдання підриву Кримського мосту». (деталі уточнюються)
- 25 серпня жінку за нібито підготовку теракту з використанням вибухівки, вмонтованої у православну ікону. (деталі уточнюються)
- 30 серпня 52-річного жителя села Запрудне за причетність до забороненої в рф релігійної організації «Свідки Єгови». (деталі уточнюються)

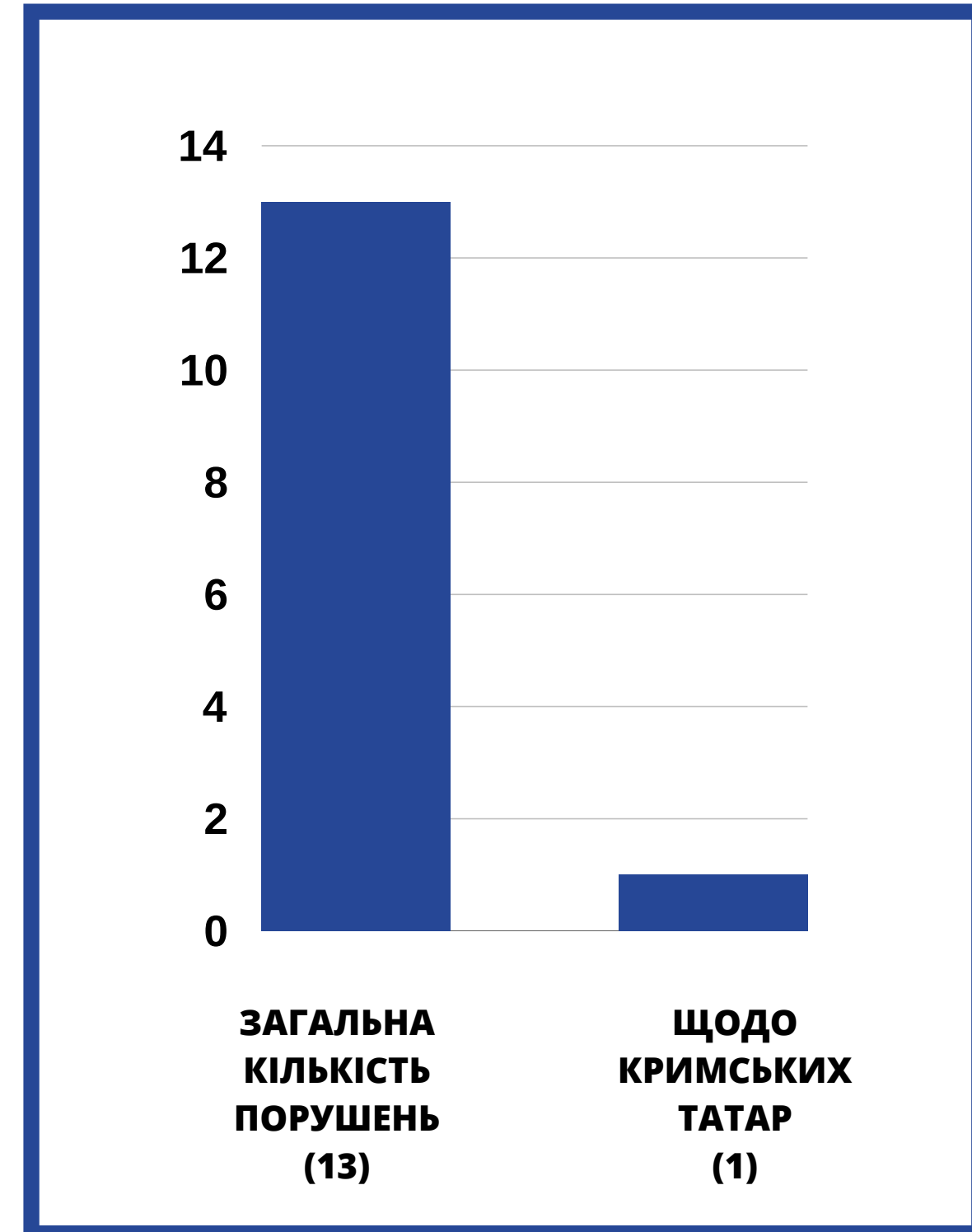
ЗАТРИМАННЯ

- 44-річного мешканця Євпаторійського району Ленура Енверовича, який у месенджері Telegram з анонімного акаунта публікував дописи на підтримку Збройних сил України, заперечував «територіальну цілісність Криму», використовував образливі вислови на адресу росіян та поширював проукраїнські гасла.
- 70-річного жителя Ак'яра (Севастополя) за обвинуваченням у «закликах до екстремізму» в соціальних мережах. (деталі уточнюються)
- Жителя Євпаторійського (Сакського) району, якого звинувачують у нібито передачі українській розвідці координат розвантаження російської військової техніки. (деталі уточнюються)

ДОПИТИ - 13 (1)

У серпні 2025 року було зафіксовано 13 випадків допитів, опитувань та «розмов», 1 – щодо кримського татарина.

ДОПИТИ

Таких дій з боку російських силовиків зазнавали:

- громадянин рф, який нібито самотійно вийшов на зв'язок із представником Збройних сил України через Telegram-канал, після чого отримав завдання здійснити зйомку об'єктів протиповітряної оборони у місті.
- житель Ак'яра (Севастополя), який передавав українській розвідці інформацію про розміщення та бойове чергування російських систем ППО.
- мешканець окупованого Ак'яра (Севастополя), якого звинувачують у так званій «державній зраді».
- Сергій Бондарашик
- двоє чоловіків із Республіки Татарстан, яких звинуватили у причетності до організації кол-центрів, які нібито ошукують громадян росії.

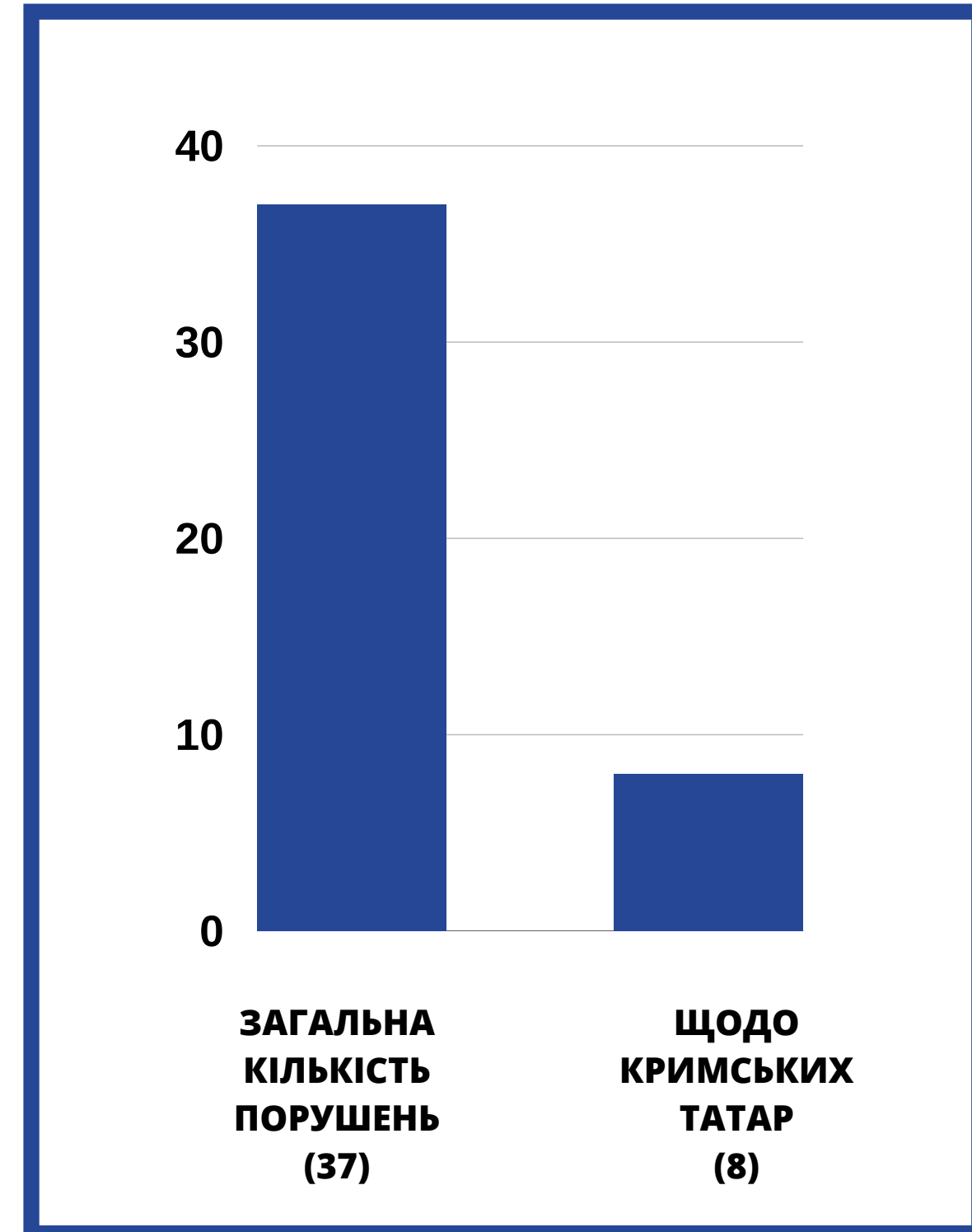
ДОПИТИ

- **Юрій Василевський**
- **житель Джанкоя, якого затримали за публікації в соціальних мережах, які російська ФСБ кваліфікувала як «виправдання підриву Кримського мосту».**
- **жінка, яку затримали за нібито підготовку теракту з використанням вибухівки, вмонтованої у православну ікону.**
- **52-річний житель села Запрудне, якого затримали за причетність до забороненої в РФ релігійної організації «Свідки Єгови».**
- **Ленур Енверович**
- **70-річний житель Ак'яра (Севастополя), якого звинуватили у «закликах до екстремізму» в соціальних мережах.**
- **Житель Євпаторійського району, якого звинувачують у нібито передачі українській розвідці координат розвантаження російської військової техніки.**

АРЕШТИ - 37 (8)

За серпень 2025 року зафіксовано 37 випадків арештів, 8 – щодо кримських татар.

АРЕШТИ

Нові арешти (17):

- 1 серпня заарештували громадянина рф в Ак'ярі (Севастополі), який нібито самотійно вийшов на зв'язок із представником Збройних сил України через Telegram-канал, після чого отримав завдання здійснити зйомку об'єктів протиповітряної оборони у місті.
- 1 серпня заарештували жителя Ак'яра (Севастополя) за нібито «державну зраду». За версією російського слідства, він передавав українській розвідці інформацію про розміщення та бойове чергування російських систем ППО.
- 15 серпня заарештували мешканця окупованого Ак'яра (Севастополя), якого звинувачують у так званій «державній зраді».
- 17 серпня заарештували 45-річного Сергія Бондарашика, якого звинувачують у так званій «державній зраді».

АРЕШТИ

- 22 серпня заарештували двох чоловіків із Республіки Татарстан, звинувачуючи їх у причетності до організації кол-центрів, які нібито ошукують громадян росії.
- 25 серпня заарештували жінку за нібито підготовку теракту з використанням вибухівки, вмонтованої у православну ікону.
- 27 серпня заарештували жителя Джанкоя за публікації в соціальних мережах, які російська ФСБ кваліфікувала як «виправдання підриву Кримського мосту».
- 30 серпня заарештували 52-річного жителя села Запрудне за причетність до забороненої в рф релігійної організації «Свідки Єгови».
- 70-річного жителя Ак'яра (Севастополя) заарештували за обвинуваченням у «закликах до екстремізму» в соціальних мережах.

АРЕШТИ

- Жителя Євпаторійського району заарештували за нібито передачу українській розвідці координат розвантаження російської військової техніки.
- Київський районний «суд» Акмєсджіта (Сімферополя) ухвалив рішення про заочний арешт кримської журналістки, співробітниці проєкту Крим.Реалії на Радіо Свобода Олексіни Дорогань.
- 7 липня 2025 року окупаційна влада в Ак'ярі (Севастополі) заарештувала 38-річну Катерину Фоменко за звинуваченням у «поширенні завідомо неправдивої інформації» про дії російської армії (ст. 207.3 КК рф). (стало відомо у серпні)
- Зниклу 12 лютого 2025 року 45-річну мешканку міста Кєзлєв (Євпаторія) Тетяну Штріфанову знайдено в СІЗО-2 окупованого Криму. (стало відомо у серпні)
- Зниклих у березні 2024 року кримчанок Ларису Гайдай, Тетяну Павленко (Симоненко) та Ельвіру Аблязову знайдено в СІЗО-2 Акмєсджіта. (стало відомо у серпні)

АРЕШТИ

Вироки (14):

- Ялтинський міський «суд» засудив 45-річного місцевого жителя до 2 років позбавлення волі у колонії-поселенні з додатковою заборонаю адмініструвати сайти протягом 2 років за публікації у соціальних мережах, які окупанти трактували як «заклики до насильницьких дій за національною ознакою».
- 27 серпня кримчанина Євгена Мельничука окупаційний «суд» засудив до 17 років колонії суворого режиму, звинувативши його у «шпигунстві».
- 27 серпня Севастопольський міський «суд» виніс обвинувальний вирок Дмитру Миськову, якого окупаційна влада звинуватила у «державній зраді» за ст. 275 КК рф. «Суд» призначив йому 14 років позбавлення волі у колонії суворого режиму, рік обмеження волі та штраф у 200 тисяч рублів.
- Сергія Боднарашика засудили до 14 років ув'язнення в колонії суворого режиму з додатковим обмеженням свободи на 1 рік та штрафом 200 тисяч рублів за «держзраду».

АРЕШТИ

- 28-річну Леру Джемілову незаконно засудили до 15 років позбавлення волі за «шпигунство» на користь України.
- 62-річну кримчанку Ірину Володимирову окупаційна влада засудила до 1 року і 8 місяців примусових робіт за нібито «дискредитацію російської армії».
- Південний окружний військовий суд у Ростові-на-Дону засудив 26-річну мешканку тимчасово окупованого Акрмєсджіта (Сімферополя) Аліну Грек до 15 років позбавлення волі. Її звинуватили у так званій «державній зраді», «підготовці теракту» та «співпраці з українською розвідкою».
- Жителя тимчасово окупованого Акрмєсджіта (Сімферополя) незаконно засудили до 18 років колонії суворого режиму за нібито «держзраду».

АРЕШТИ

- Окупаційний суд в Ак'ярі (Севастополі) виніс вирок 52-річному місцевому жителю Володимиру Макарову, звинувативши його в «державній зраді» на користь України. Чоловіка незаконно засудили до 14 років колонії суворого режиму з подальшим обмеженням волі на 1 рік.
- Верховний «суд» Республіки Крим засудив 31-річного жителя Акмесджіта (Сімферополя) до 18 років позбавлення волі у колонії суворого режиму та подальшого обмеження свободи ще на 1 рік і 10 місяців за «держзраду».
- Окупаційний суд засудив 42-річну матір Стрілець Вікторію та її 24-річну доньку Олександру Стрілець до 12 років позбавлення волі кожну, звинувативши їх у так званій «державній зраді».

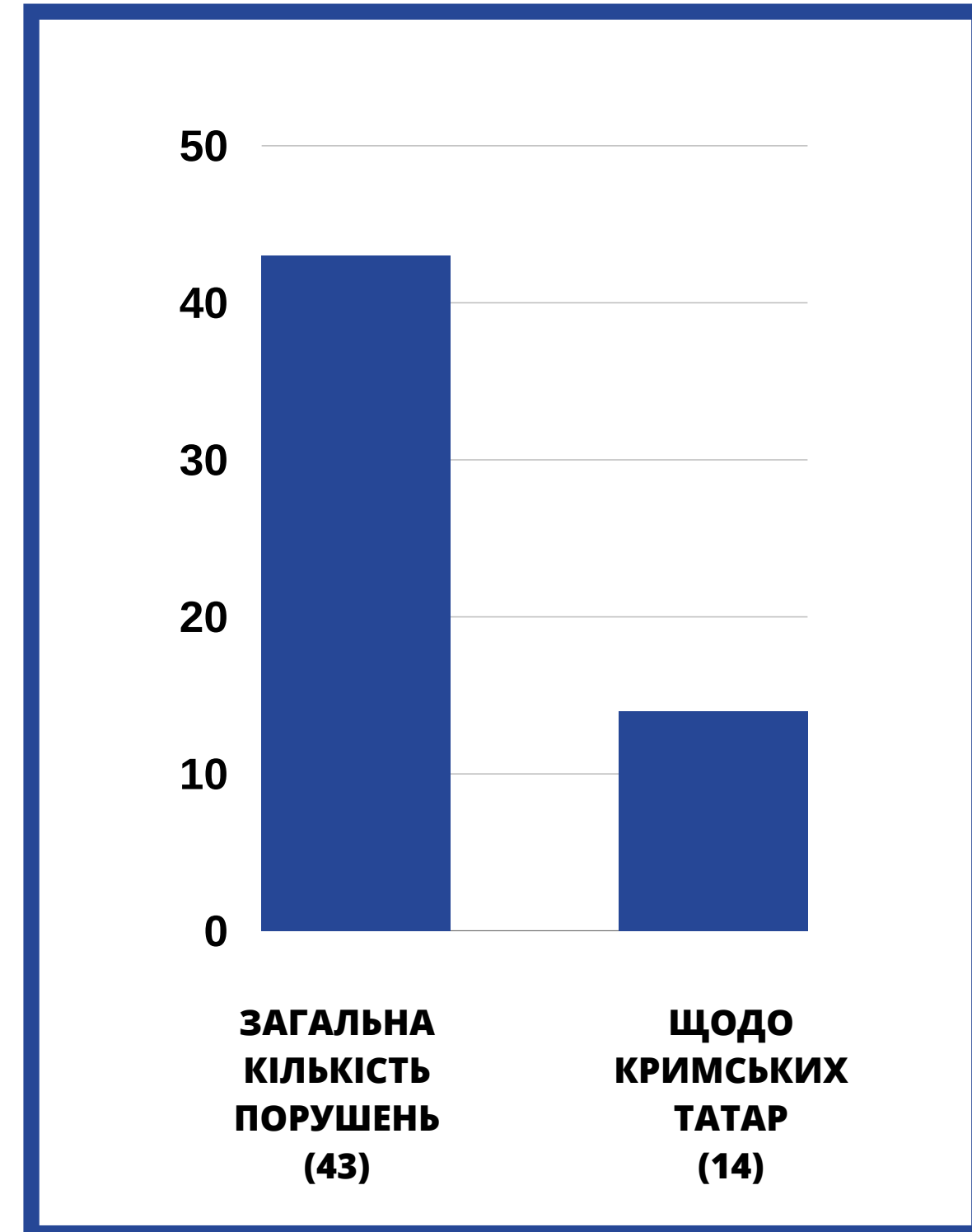
АРЕШТИ

- Кримського політв'язня, який відсидів 8 років незаконного ув'язнення за сфабрикованим обвинуваченням у «підготовці диверсій», Геннадія Лимешка знову засудили за нібито «публічні заклики до екстремістської діяльності».
- Південний окружний військовий суд у Ростові-на-Дону засудив 39-річну уродженку (Ак'яра) Севастополя Надію Грекову до 22 років колонії загального режиму у справі про «теракт, навчання терористичній діяльності, зберігання вибухівки та державну зраду».

Термін утримання під вартою продовжили: Хатідже Буюкчан, Рустему Мустафаєву, Абібуллі Смедляєву, Еміру Куртнезірову, Мірзалі Тажибаєву та Бахтіяру Аблаєву.

ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД 43 (14)

У серпні 2025 року зафіксовано 43 випадки порушення права на справедливий суд, 14 – щодо кримських татар.

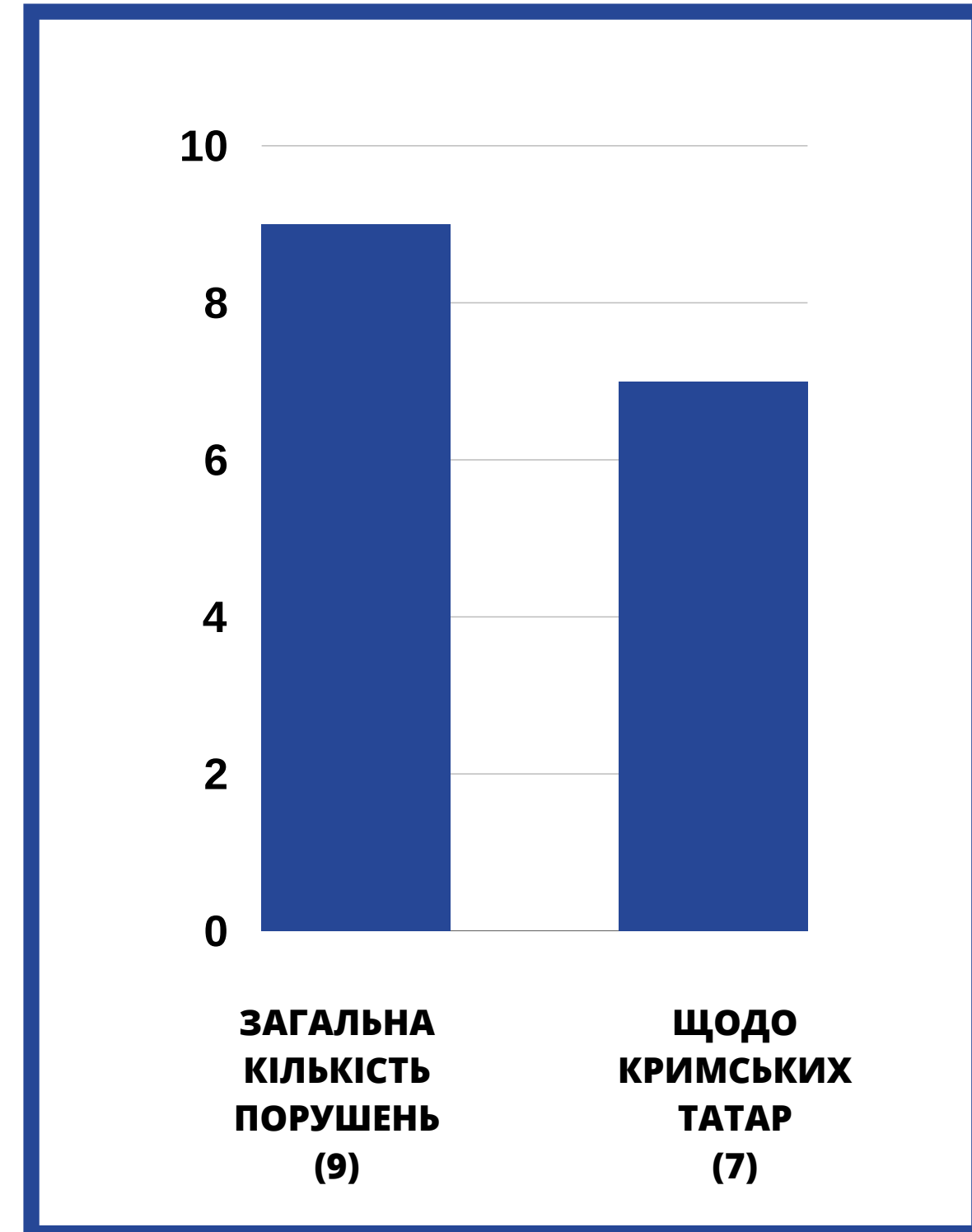
ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

За звітний період, окрім продовження термінів арештів, вироків та нових арештів, продовжувалися фіксуватися системні відхилення апеляційних скарг адвокатів, а також винесення штрафів.

ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА ЗДОРОВ'Я - 9 (7)

За серпень 2025 року зафіксовано щонайменше 9 випадків порушення права на найвищий досяжний рівень фізичного та психічного здоров'я, 7 – щодо кримських татар.

ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА ЗДОРОВ'Я

Протягом місяця це право було порушено щодо політв'язня Криму – Галини Довгополої, Іззета Абдуллаєва, Акіма Бекірова, Володимира Ананьєва, Абібуллі Смедляєва, Ансара Османова, Енвера Халілаєва, Ремзі Бекірова, Амета Сулейманова.

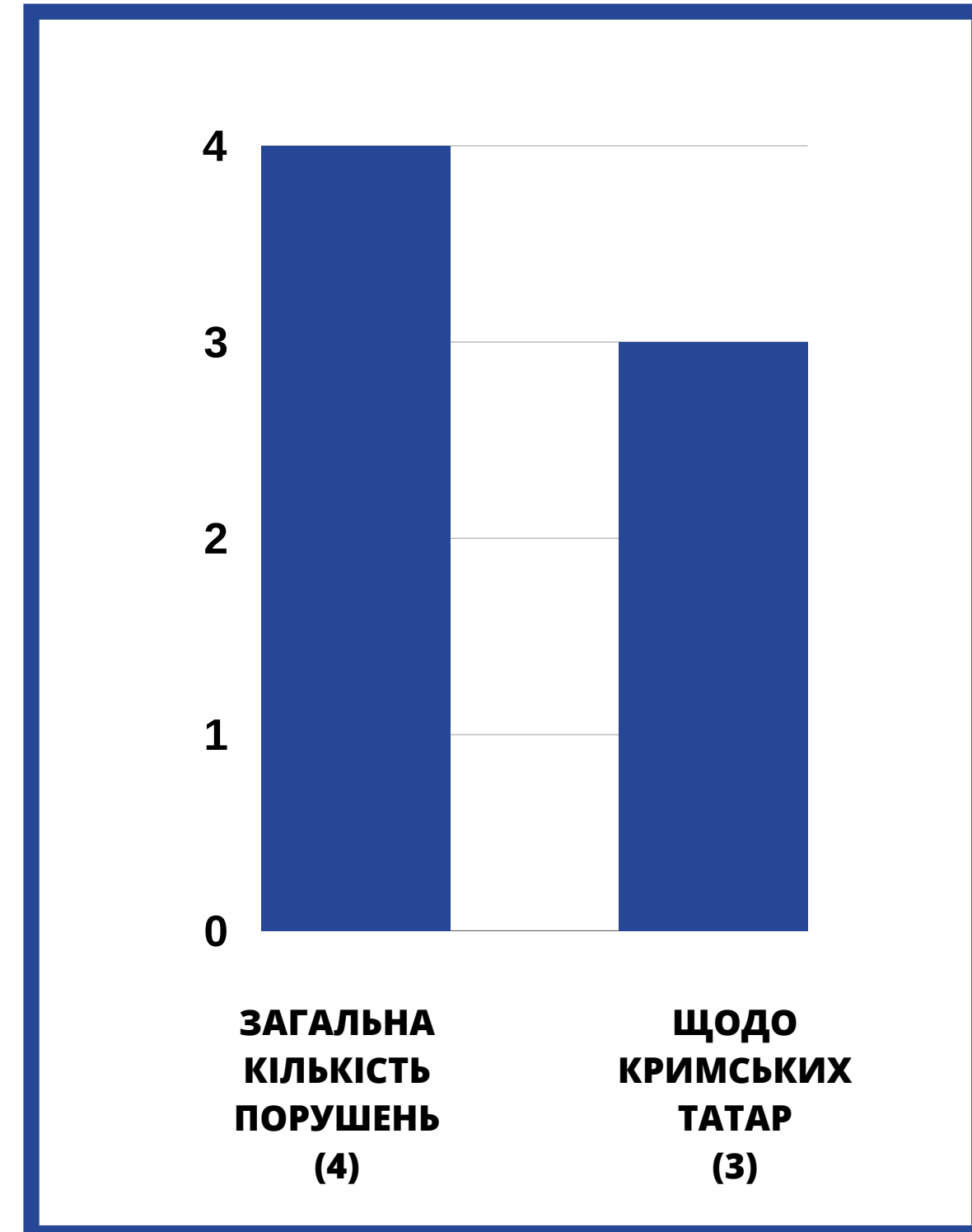
Подібні випадки порушень пов'язані з погіршенням стану здоров'я політв'язнів у місцях несвободи, ігноруванням клопотань адвокатів та самих ув'язнених, ненаданням належної медичної допомоги.

ЕТАПУВАННЯ – 4 (3)

У серпні 2025 року було зафіксовано 4 випадки етапування, 3 – щодо кримських татар.

Окупанти етапували: Ірину Горобцову, Різу Ізетова, Мемета Беялова, Ескендера Абдулганієва

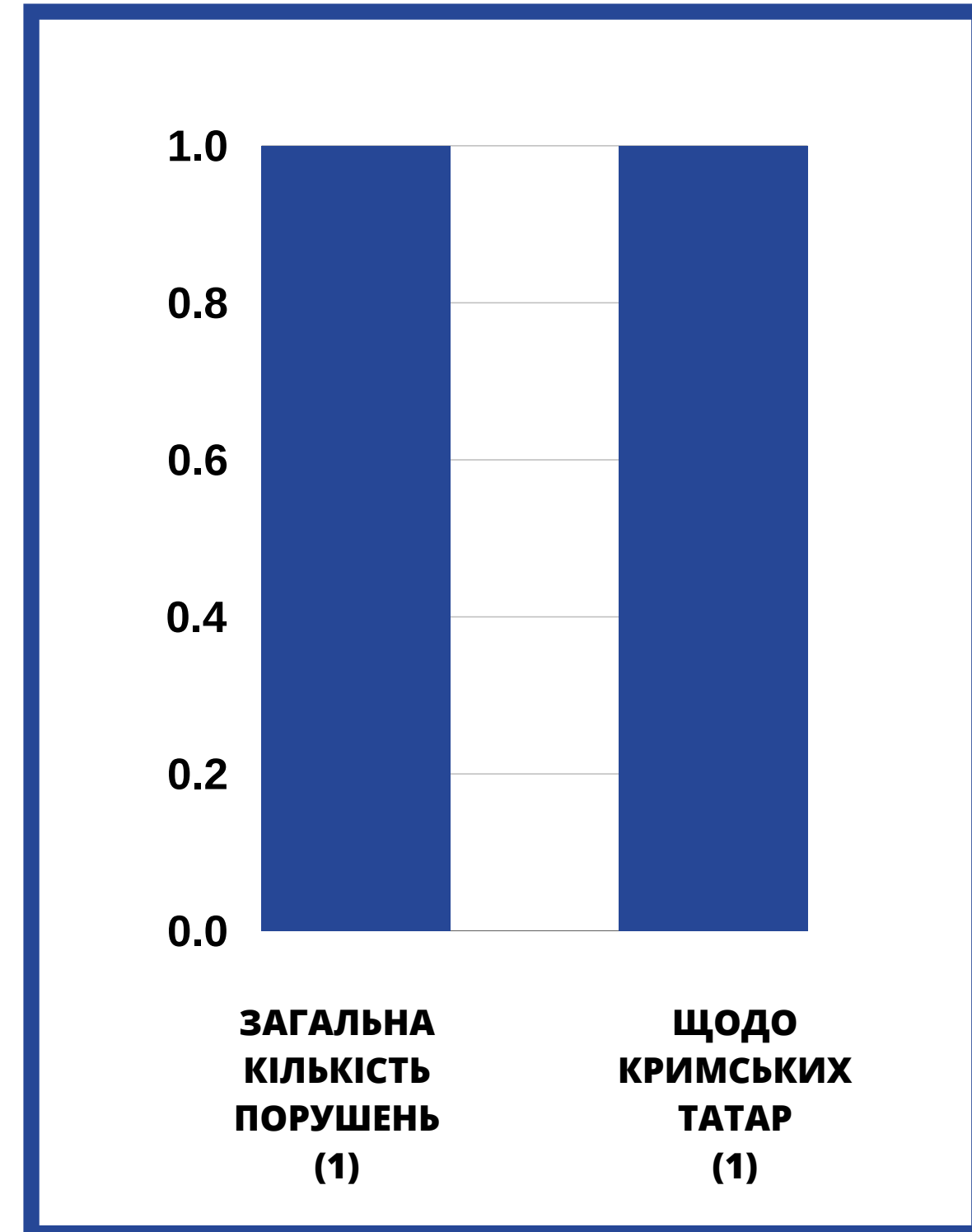

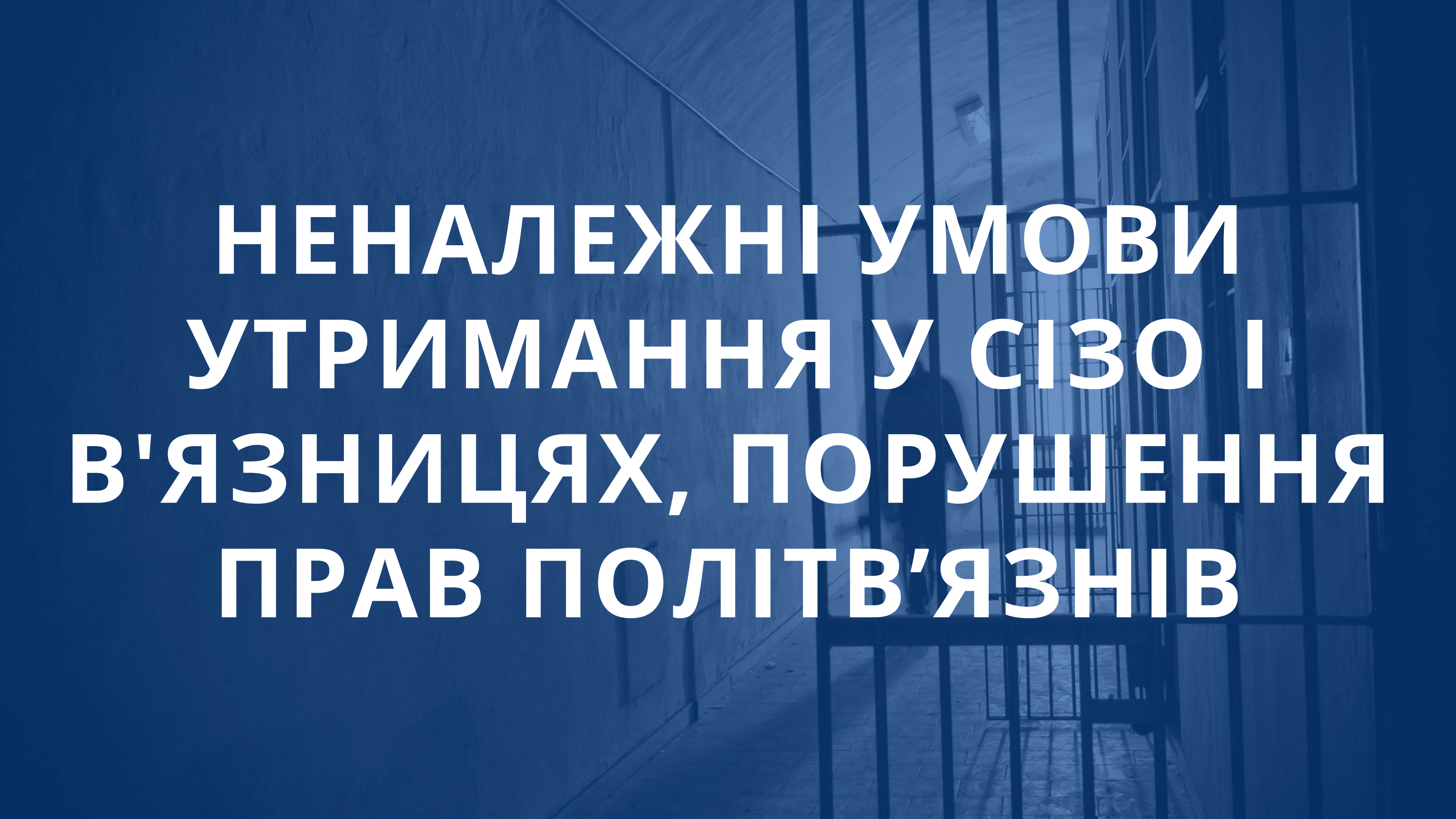
ШТРАФИ - 1

За серпень 2025 року зафіксовано щонайменше 1 штраф щодо кримського татарин

Окупанти оштрафували:

- У тимчасово окупованому Судаку окупанти зупинили автомобіль, за кермом якого був 38-річний Арсен Сулейманов. На номерному знаку його авто замість російського прапора був зображений кримськотатарський. Проти водія склали протокол за ст. 12.2 ч.1 КоАП рф, а машину відправили на штрафмайданчик до «усунення порушення».

**НЕНАЛЕЖНІ УМОВИ
УТРИМАННЯ У СІЗО І
В'ЯЗНИЦЯХ, ПОРУШЕННЯ
ПРАВ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ**

НЕНАЛЕЖНІ УМОВИ УТРИМАННЯ У СІЗО І В'ЯЗНИЦЯХ, ПОРУШЕННЯ ПРАВ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ

У ШІЗО, СУУ або ПКТ утримувалися 7 політв'язнів: Фарход Базаров, Теймур Абдуллаєв, Ескендер Абдулганієв, Меджит Абдурахманов, Сервер Мустафаєв, Аппаза Куртамета, Мемет Беялов.

- 24-річній Хатідже Буюхчан, яку окупаційна влада викрала 6 травня 2025 року, висунули нове обвинувачення та продовжили термін тримання під вартою.**
- У колонії №2 міста Салават (Республіка Башкортостан) співробітники установи посилюють тиск на кримського політв'язня Теймура Абдуллаєва. За час перебування в колонії він провів у штрафному ізоляторі понад 1020 днів.**

ПОРУШЕННЯ ЕКОСИСТЕМИ КРИМУ

ПОРУШЕННЯ ЕКОСИСТЕМИ КРИМУ

- На хімічному заводі «Титан» в окупованому Ермені Базарі (Армянську) зафіксовано інтенсивне випаровування хімічних речовин. Причиною стала спека, яка спричинила нагрівання кислотонакопичувача.

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

27 серпня в тимчасово окупованому Акмесджіті (Сімферополі) представники підконтрольного РФ «Міністерства юстиції по Республіці Крим» склали адміністративний протокол проти кримськотатарської журналістки та правозахисниці Лutfіє Зудієвої. Її звинувачують у «здійсненні діяльності іноземного агента без подання відповідної заяви» за ч.1 ст.19.34 КоАП РФ.

**ВІЙСЬКОВІ НАВЧАННЯ,
ПРОПАГАНДА,
НЕЗАКОННА
МОБІЛІЗАЦІЯ**

ПРОПАГАНДА

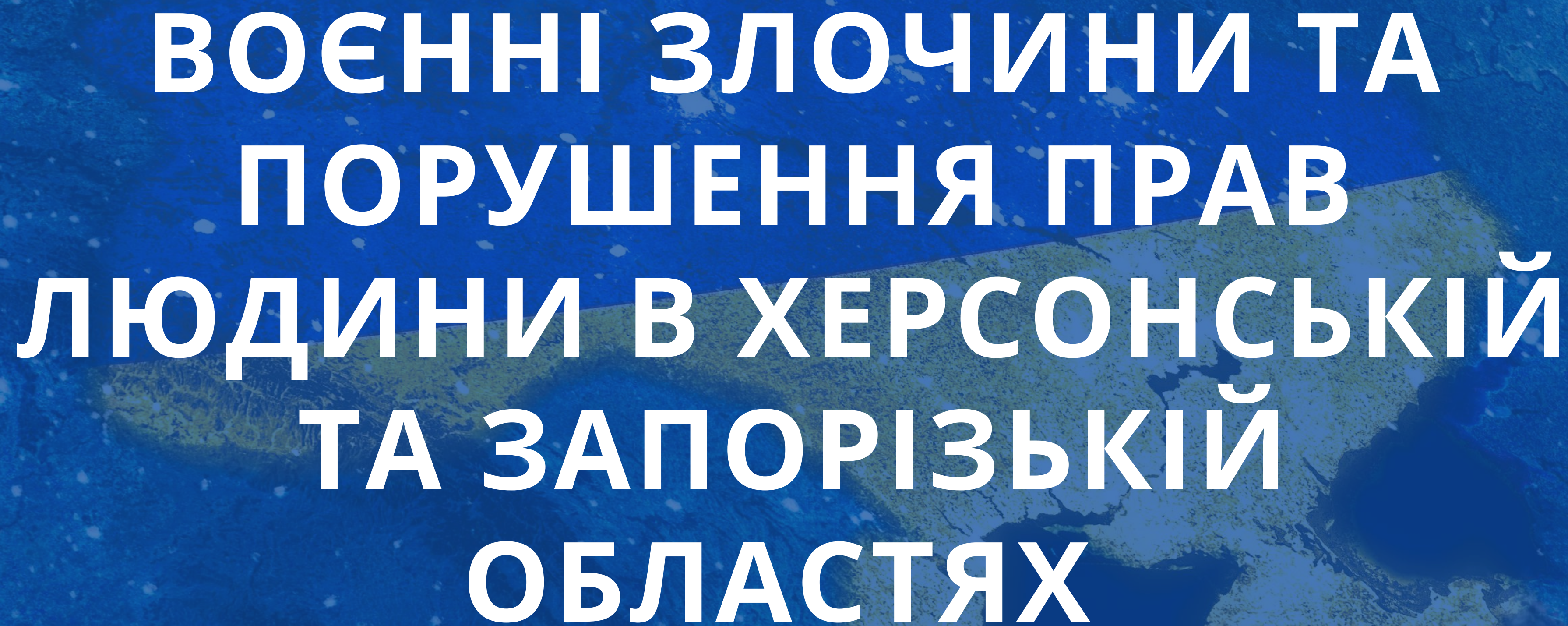
- У тимчасово окупованому Криму російська православна церква активізувала діяльність із ідеологічного впливу на дітей та молодь. На базі Міжнародного дитячого центру «Артек» РПЦ провела молодіжний форум «Истоки». На захід прибули 160 вихованців духовних академій та семінарій з усієї росії.
- Окупаційна влада в Криму продовжує використовувати українську молодь як трудовий та пропагандистський ресурс. Під виглядом «волонтерської допомоги» студентів змушують їхати до Курської області для будівельних робіт, поєднаних із обов'язковими елементами кремлівської пропаганди.
- В окупованому Акимсджіті (Сімферополі) по всьому місту розставляють фігури у формі російських військових, які мають заохочувати місцевих мешканців підписувати контракт зі збройними силами рф.

ПРОПАГАНДА

- У тимчасово окупованому Криму пройшов черговий псевдокультурний захід «Таврида.Арт», який російська сторона подає як нібито «найбільшу культурну подію». Насправді ж цей захід є інструментом пропаганди війни та легітимізації окупації.

ВІЙСЬКОВІ НАВЧАННЯ

- 8 серпня в Акмєсджіті (Сімферополі) російські силовики провели «навчальні антитерористичні заходи».
- 22 серпня на території Алушти відбулися планові антитерористичні заходи.

**ВОЄННІ ЗЛОЧИНИ ТА
ПОРУШЕННЯ ПРАВ
ЛЮДИНИ В ХЕРСОНСЬКІЙ
ТА ЗАПОРІЗЬКІЙ
ОБЛАСТЯХ**

ЗАТРИМАННЯ – 1

За серпень 2025 року зафіксовано щонайменше 1 випадок затримань в Херсонській та Запорізькій областях.

ЗАТРИМАННЯ

Окупанти затримали:

- 29 серпня 51-річного жителя Генічеського району за начебто причетність до діяльності батальйону ім. Номана Челебіджихана.

АРЕШТИ – 1

За серпень 2025 року зафіксовано щонайменше 1 випадок арешту в Херсонській та Запорізькій областях.

АРЕШТИ

Нові арешти:

- 29 серпня окупанти заарештували 51-річного жителя Генічеського району за начебто причетність до діяльності батальйону ім. Номана Челебіджихана.

ПРОПАГАНДА

ПРОПАГАНДА

- У дитячих садочках Мелітополя окупанти організували випускні змагання, під час яких шестирічні діти з іграшковими автоматами та гранатами шукали «диверсанта ЗСУ».
- У тимчасово окупованому Генічеську місцеву бібліотеку російські загарбники використовують як центр популяризації російської мови. Установа працює за суворими правилами, які встановила окупаційна адміністрація та комендатура.
- Дітей із Херсонської області відправили до таборів Адигеї. Там їх залучали до пропагандистських активностей – ігор на «командоутворення», творчих конкурсів і навіть «зарядки зі стражем порядку», організованої МВС рф і товариством «Динамо».

ПРОПАГАНДА

- 49 школярів із Херсонщини вивезли до Москви для участі в так званій «університетській зміні» в Державному університеті освіти рф, де дітям читали лекції, проводили семінари та майстер-класи.
- Групу дітей із Запорізької області відвезли до мультимедійного центру «Заповедная Осетия-Алания» в Північній Осетії, де через інтерактивні експозиції та 3D-карти їм нав'язували «красоти Кавказу» й російський наратив.
- Школярів із Запорізької області відправили на «освітні канікули» до Челябінської області, що також має пропагандистський характер.
- Молодіжні команди із Запорізької області, а також так званих «ДНР» і «ЛНР» брали участь у російських зборах «Гвардієць», де їх навчали стрільбі, розбиранню-збиранню автоматів, метанню гранат та знайомили зі зразками озброєння.

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

- На тимчасово окупованих територіях Запорізької області вчителів змушують на уроках прославляти сім'ї дівчат, які вийшли заміж за російських солдатів, щоб популяризувати такий «вибір» серед молоді.
- З тимчасово окупованої частини Херсонської області 49 українських школярів примусово вивезли до Липецька під виглядом участі в освітній програмі.

**ДЯКУЄМО
ЗА УВАГУ!**

**НАШІ
КОНТАКТИ**

